L. s. 1.167/1892.

Aleg. 128.

Sprawozdanie

komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie szkoły gospodarstwa lasowego.

Wysoki Sejmie!

Reorganizacya szkoły gospodarstwa lasowego, podjęta za inicyatywą Wysokiego Sejmu, obecnie już ukończona, miała na celu rozszerzenie i uzupełnienie planu nauk zawodowych i ułatwienie uczniom dokładniejszego obeznania się ze stroną praktyczną przyszłego zawodu.

Czas trwania nauk przedłużono z 2 lat na 3, co umożliwia odpowiedniejszy rozkład nauk podstawowych i zawodowych, i bardziej wyczerpujące traktowanie wykładanych przedmiotów, tak, żeby abituryenci szkoły gospodarstwa lasowego mogli z dobrym skutkiem poddać się państwowemu egzaminowi na samoistnych gospodarzy lasosowych.

Systematycznie odbywane ćwiczenia i demonstracye, wycieczki do lasów położonych w okolicy Lwowa wciągu kursów, kilkutygodniowe praktyki wakacyjne, i następnie całoroczne praktyki w lasach racyonalnie administrowanych po ukończeniu wszystkich kursów, zapoznają uczniów z praktyką leśnictwa i ułatwiają im nabycie doświadczeń i zasobu wiadomości samoistnemu leśniczemu niezbędnie potrzebnych. Egzamin końcowy z całości nauk zawodowych jest obecnie obciążającym dla wszystkich uczniów, bez tego egzaminu szkoła świadectw nie wydaje.

Dla utrzymania porządku wewnątrz zakładu, osobliwie w czasie, kiedy dyrektor zajęty jest wykładem, lub w interesie szkoły musi się wydalić, zaprowadzono inspekcyę tygodniową, którą stali profesorowie kolejno odbywają. Inspekcya ta uregulowaną jest regulaminem przez grono profesorów wypracowanym, a przez Wydział krajowy zatwierdzonym.

Naturalnem następstwem rozszerzenia planu nauk było pomnożenie sił nauczycielskich. Obecnie składa się grono nauczycielkie z 3 stałych profesorów do nauk zawodowych, z których jeden jest zarazem dyrektorem szkoły, i z 2 profesorów-adjunktów, z których jeden wykłada nauki matematyczne, drugi nauki przyrodnicze.

Nauki pomocnicze wykładają docenci w liczbie ośmiu.

Gdy nadwątlony stan zdrowia zmusił tyle dla szkoły zasłużonego dyrektora Strzeleckiego do podania się na pensyę, powierzono profesorowi Tynieckiemu tymczasowo kierownictwo za-

kładu, przedmioty przez p. Strzeleckiego wykładane, mianowicie: naukę o użytkowaniu lasu, o urządzeniu lasu i o administracyi lasu, przydzielono profesorowi-adjunktowi Lipińskiemu, zaś do przedmiotów matematycznych poprzednio przez profesora Lipińskiego wykładanych, zaproszono Dra Władysława Zajączkowskiego, profesora politechniki.

Leży niezawodnie w interesie zakładu, ażeby prowizoryum jak najrychlej ustało, a kierownictwo objął stale nowy dyrektor. Komisya gospodarstwa krajowego wyraża nadzieję, że Wydział krajowy w niedługim czasie rozpisze konkurs na posadę dyrektora. Sprawa jest o tyle naglejszą, że wkrótce rozpoczną się ćwiczenia i demonstracye praktyczne i wycieczki przysparzające wiele zajęć profesorom i kierownikowi, a mogące tylko wtedy przynieść prawdziwy pożytek uczniom, jeśli systematycznie, według z góry obmyślanego planu odbywać się będą.

O ile w roku ubiegłym uczniowie takich wycieczek w ciągu kursów odbyli i z jakim skutkiem i wielu uczniów odbyło praktykę wakacyjną, ze sprawozdania Wydziału krajowego dowiedzieć się nie można, a sprawozdania dyrekcyi nie przedłożono wcale. Praktykę całoroczną odbywało w roku 1891 trzech abituryentów szkoły.

Jak już w poprzednich sprawozdaniach wyjaśniono, przeznaczył Wydział krajowy lasy w Winnikach pod Lwowem położone, należące do fundacyi Głowińskiego, do użytku szkoły na naukę demonstracyjną i w tym celu, do umożliwienia uczniom szkoły udziału w pracach wykonywanych w tych lasach, wydał Wydział krajowy osobną instrukcyę, obowiązującą zarówno dyrekcyę szkoły lasowej jak i zarząd tych lasów.

Frekwencya uczniów zwiększyła się znacznie. Z końcem roku 1890 było uczniów 19, obecnie jest na wszystkich trzech kursach 38; dziesięciu kandydatom odmówiono przyjęcia.

Wobec znacznego napływu uczniów zamierza Wydział krajowy zaostrzyć egzamin wstępny, ażeby w ten sposób lepszy materyał szkole zapewnić.

Środki naukowe zostały pomnożone i uporządkowane. Dla ułatwienia uczniom pracy i z braku odpowiednich podręczników w polskim języku polecił Wydział krajowy profesorom ułożenie skryptów, które następnie odlitografowano. Koszta litografowania pokryje rozsprzedaż tych skryptów.

Oprócz ogrodu, znajdującego się przy samym zakładzie a zawierającego przeszło 600 gatunków drzew i krzewów, objęła szkoła na swój użytek także ogród na Szumanówce. Ogród ten jest w dolnej tylko części przydatny pod uprawę wierzby koszykarskiej, zaś przeważną część tworzy pagórek z podglebiem opoczanem.

Znaczne oddalenie od szkoły zmniejsza wartość tego ogrodu, jako środka naukowego, powoduje stratę czasu dla uczniów i profesorów i utrudnia dozorowanie. Doswiadczenie uczy, iż wszelkie kultury i plantacye tam założone byłyby narażone na zupełne zniszczenie, jeśliby nie utrzymywano stałego dozorcy, co znów znaczne spowodowałoby wydatki, jak to wyjaśnia sprawozdanie Wydziału krajowego.

Zważywszy, że pożytek z tego ogrodu dla szkoły jest problematyczny, iż budowa domku dla dozorcy pociągnęłaby wydatek 2.200 zł., że płacę tego dozorcy co najmniej na 300 zł. rocznie obliczać wypada, że potrzeba szklarni dla średniej szkoły lasowej nie jest dostatecznie uzasadnioną, że również wskazanem jest pozostawić ocenieniu nowo zamianować się mającego dyrektora, czyli ogród na Szumanówce ma być zatrzymanym, jako środek naukowy dla szkoły, ewentualnie, w jaki sposób ma być urządzony, ażeby do powyższego celu służył, zważywszy wreszcie, że kredyta dawniej uchwalone jak i udzielone na rozszerzenie zakładu 1.000 zł. z funduszów państwowych nie są jeszcze wyczerpane, Komisya gosp. krajowego nie może doradzać Wysokiemu Sejmowi poczynienia już teraz znaczniejszych wkładów na uporządkowanie tego ogrodu.

W uznaniu rzeczywistych zasług byłego dyrektora szkoły, pana Henryka Strzeleckiego, tak około założenia szkoły, jak niemniej około rozwoju leśnictwa krajowego w ogóle, podziela Kom. gosp. krajowego w zupełności zapatrywanie Wydziału krajowego co do wymiaru pensyi emerytalnej dla pana Strzeleckiego, a na podstawie wyżej zamieszczonych wywodów wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie.

II. Sejm przyznaje p. H. Strzeleckiemu, byłemu dyrektorowi szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, pełną płacę emerytalną w wysokości 2.600 zł. w. a. rocznie, płatną od 1-go października 1891.

Lwów dnia 10. Marca 1892.

Przewodniczący:
Sapieha *w. r.*

Sprawozdawca:
J. Gnoiński *w. r.*